

Fordelingsutvalgets årsmelding for 2019

1. Innledning

Fordelingsutvalget (FUV) har gjennomført 7 ordinære møter i 2019, like mange som i 2018.

Det var 94 organisasjoner som søkte om nasjonal grunnstøtte i 2019, fem færre enn i 2018 og tre færre enn i 2016 og 2017. Det er i gjennomsnitt 3-4 «nye» organisasjoner som søker hvert år. Det vil si både organisasjoner som har vært i ordningen på et tidligere tidspunkt, og organisasjoner som er helt nye i ordningen. Det er i gjennomsnitt 1-2 som klarer å etablere eller re-etablere seg i ordningen over tid.

Det var 31 organisasjoner som søkte om internasjonal grunnstøtte i 2019, en mer enn i 2018 og en mindre enn i 2017.

Det har ikke vært noen store saker i 2019 som har tatt utvalgets fokus utover den ordinære saksbehandlingen av søknadene. I forbindelse med behandlingen av søknadene har det likevel vært eksempler på vurderinger av mer prinsipiell betydning, som utvalget har brukt en del tid på. Dette gjelder saker hvor det er forskjell mellom en organisasjons vedtekter, og øvrige styringsdokumenter og praksis. Utvalget opplever det som utfordrende at forskriften setter krav til innhold i organisasjonenes vedtekter, men ikke til tilsvarende praksis. En av sakene gjelder en organisasjon der vedtektene ikke setter hindringer for full deltakelse i organisasjonen, men hvor verdidokumenter og praksis likevel hindrer enkelte medlemmer fra å være ledere på aktiviteter i organisasjonen. Den andre saken gjelder en organisasjon som etter sine vedtekter kan vise til at de jobber for barn og unge, men hvor årsregnskap- og rapporter viser at de i liten grad retter arbeidet sitt mot barn og unge, eller har barn og unge som deltakere i sine aktiviteter. For utvalget blir det vanskelig å forholde seg til at kontroll- og sanksjonsmulighetene i forskriften ikke går langt nok i å gi utvalget muligheten til å sikre full deltakelse og medbestemmelse i tråd med formålet i ordningen. Utvalget håper at dette blir grundig behandlet i forbindelse med den pågående forskriftsrevisjonen.

2019 var det tredje året med bruk av det elektroniske søknads- og saksbehandlingssystemet Insights Grant. Tilbakemeldingene fra brukerne er fortsatt positive, og etter hvert som Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) fortsetter å utvikle systemet, regner utvalget med at brukertilfredsheten vil øke ytterligere. Tilbakemeldingene fra saksbehandlerne i utvalgets sekretariat er at systemet fortsatt sikrer høy effektivitet.

Utvalget ga i 2019 innspill til Bufdir i den innledende vurderingen av forslag til endringer av forskriften for ordningene. Utvalgets sekretariat har ledet denne prosessen i Bufdir.

1.1 Fordelingsutvalgets sammensetning

Utvalget bestod i 2019 av:

Leder:	Kirsti Marie Stokkeland – oppnevnt direkte av departementet
Nestleder:	Lasse Birkeland – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Lars Tore Flåten – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Qasim Bhatti – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Agnes Ellinor Skagemo – oppnevnt etter forslag fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Medlem:	Signe Lindbråten – oppnevnt etter forslag fra LNU

Medlem: Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU

Varamedlem: Jonas Wasa Amin Farshchian – vara til de direkte departementsoppnevnte

Varamedlem: Liv Hauge Norheim – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU

Varamedlem: Annika Fallsen Huhtala – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Både leder, Kirsti Marie Stokkeland, og de øvrige medlemmene og varamedlemmene i utvalget har mandatperiode til 31.8.2021.

Buudir er sekretariat for Fordelingsutvalget. I 2019 har de ansatte med ansvaret for Fordelingsutvalgets sekretariat vært Carl F. Gjerdrum, Ellen Gjeruldsen og Joakim Berntson Aase.

1.2 Fordelingsutvalgets møter

Fordelingsutvalget hadde til sammen 7 ordinære møter og ett møte med departementet i 2019.

Fordelingsutvalget gjennomførte det årlige opplæringsseminaret for nyansatte i organisasjonene og nye organisasjoner i to omganger, 13. juni og 26. august, for å få med flest mulig organisasjoner, blant andre en del nye organisasjoner som vurderte å søke om tilskudd for første gang. Det deltok 35 personer fra 30 organisasjoner på arrangementet i juni og 22 personer fra 21 organisasjoner på arrangementet i august. Sett under ett deltok til sammen 57 personer fra 51 organisasjoner i 2019. I 2018 deltok det 67 personer fra 58 organisasjoner. Utvalget anser at det er verdifullt for organisasjonene at det gjennomføres to seminarer, og vil fortsette med det i 2020.

1.3 Økonomiske rammer

Fordelingsutvalget disponerte i 2019 kr 145 450 000 til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Det fordelte seg med kr 141 200 000 fra kap. 846 post 70 i statsbudsjettet til grunnstøtte til nasjonalt arbeid og kr 4 250 000 fra kap. 846 post 79 i statsbudsjettet til grunnstøtte til internasjonalt arbeid.

Fordelingsutvalgets driftsbudsjett var for 2019 på kr 353 867. Regnskapet for 2019 viser at utvalget har hatt kostnader på kr 399 996. Årsaken til overforbruket er at arbeidet med endring av forskriften er ført på Fordelingsutvalgets prosjektnummer i Bufdirs regnskap. Det er ikke tatt med overheadkostnader eller lønn for sekretariatet i denne summen. Disse kostnadene går over Bufdirs ordinære driftsbudsjett.

FUV har for 2020 vedtatt et budsjett på kr 360 226 (se vedlagte budsjett). Inkludert i dette ligger blant annet ni utvalgsmøter og to opplæringsseminarer for organisasjonene. Utvalget tar fra og med 2017 ikke med kostnader som først og fremst er knyttet til sekretariatets arbeid.

2. De ulike typer tilskudd

I det følgende redegjøres det for tilskuddene som er fordelt.

2.1 Grunnstøtte til nasjonalt arbeid

2.1.1 Statistikk

Antall søkere i 2019 var 94. Antall søkere i var 99 i 2018 og 97 i 2016 og 2017.

92 organisasjoner fikk innvilget sine søknader, og mottok nasjonalt driftstilskudd.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ordinært tilskudd § 13	57	60	62	61	67	65	67	68	70
Mindre organisasjoner § 14	14	16	17	16	19	20	19	19	20
Etableringstilskudd	10	12	10	12	6	4	3	4	1
Uttrapping	1	0	0	1	0	2	2	2	1
Avslag	15	7	3	4	1	6	6	6	2
Ant. søknader	97	95	92	94	93	97	97	99	94
Kr/poeng	24,83	26,30	26,49	26,37	28,05	28,52	31,89	35,32	37,32

Basert på tallene de siste fem årene er det en tendens til at flere organisasjoner får ordinært tilskudd etter §§ 13 og 14, mens det er færre organisasjoner som får etableringstilskudd. Årsaken til dette er først og fremst at det er noen færre søknader om etableringstilskudd og at færre av de som søker om etableringstilskudd får innvilget sin søknad. Det er utvalgets oppfatning at tilskuddet dermed når de fleste av de etablerte barne- og ungdomsorganisasjonene i Norge, men at det kan være krevende for nye og små organisasjoner å etablere seg i tilskuddsordningen. Utvalget mener at det bør være et fokus i den pågående forskriftsendringen på om kravene i forskriften er for strenge for små og/eller nye organisasjoner til at de klarer å etablere seg i ordningen.

Blekkulfklubben fikk avslag på sin søknad om etableringstilskudd fordi de ikke kunne dokumentere at de hadde minst 300 tellende medlemmer, se forskriften § 17 andre ledd bokstav f). Organisasjonen klaget ikke på vedtaket.

SKAS fikk avslag på sin søknad om etableringstilskudd fordi de ikke kunne dokumentere at de hadde minst 100 tellende medlemmer, se forskriften §§ 17 andre ledd bokstav f), jf. fjerde ledd, og at utvalget vurderte at ikke var en landsdekkende organisasjon etter forskriften § 5 bokstav b), jf. § 17 andre ledd bokstav c) og g). Organisasjonen klaget ikke på vedtaket.

Nasjonalt driftstilskudd ble utbetalt i tre omganger; januar, juni og desember 2019.

Kristen Idrettskontakt fikk avkortet sitt tilskudd på grunn av resultatene av kontrollen i tilskuddsåret 2018.

Ungdom mot EU fikk uttrappingstilskudd fordi de hadde færre enn 700 tellende medlemmer, se forskriften § 19.

2.2 Grunnstøtte til internasjonalt arbeid

Antall søkere var 31 i 2019, mot 30 i 2018 og 32 i 2017.

Alle organisasjonene fikk innvilget sine søknader og mottok internasjonal grunnstøtte.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ant. søknader	28	28	29	25	31	31	32	30	31
Fikk tilskudd	28	28	29	25	31	29	30	30	31
Avslag	0	0	0	0	0	2	2	0	0
Kr/poeng	2 518,-	1 892,-	1 214,-	2 030,-	1 185,-	2 172,-	1 001,-	1 476,-	2 299,-

CISV Norge Internasjonale Barneleire og De Unges Orkesterforbund nådde taket på 20 % av den totale bevilgningen til internasjonal grunnstøtte, se forskriftens § 23 fjerde ledd.

Fordelingsutvalget utbetalte til sammen kroner 4 250 000 til internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2019.

De Unges Orkesterforbund fikk avkortet sitt tilskudd på grunn av resultatene av kontrollen i tilskuddsåret 2019.

3. Kontroll

I instruksen for utvalget, punktene 3.1 og 3.2, settes det krav til at det skal tas ut minst 15 organisasjoner med nasjonalt grunntilskudd og 7 med internasjonalt grunntilskudd til ordinær kontroll. Fordelingsutvalget gjennomførte i 2019 ordinær kontroll av 27 organisasjoner som søkte om nasjonal grunnstøtte og 7 organisasjoner som søkte om internasjonal grunnstøtte. Utvalget gjennomførte forutgående kontroll - kontroll av beregningsgrunnlaget før tilskuddet utbetales - av 5 organisasjoner som søkte om nasjonal grunnstøtte og 1 organisasjon som søkte om internasjonal grunnstøtte.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ant. søknader nasj.	97	95	92	94	93	97	97	99	94
Ant. org. i nasj. kontroll	21	21	18	21	32	27	23	16	27
%-andel	22	22	20	22	34	28	23,7	16	28,7
Ant. søknader int.	28	28	29	25	31	31	32	30	31
Ant. org. i int. kontroll	9	10	8	9	10	13	11	7	7
%-andel	32	36	28	36	32	42	37,5	23	22,6
Ant. org. i forutgående kontroll	13	12	11	10	5	9	1	7	6
%-andel	13	13	12	11	5	9	0,8	7	4,8

Årsaker til utvelgelse av organisasjonene til kontroll i 2019 var blant annet:

- oppfølging av tidligere kontroller
- usikkerhet knyttet til organisasjonens rutiner for innhenting og kvalitetssikring av grunnlagsdokumentasjon
- grunnlagstall på grensen til minimumskravene i § 13, § 14 og § 17
- funn og kommentarer i søknaden
- organisasjonene hadde ikke blitt kontrollert de siste fire årene
- samordning av nasjonal og internasjonal kontroll

Fordelingsutvalget lager en årlig kontrollrapport. Denne oversendes til departementet og legges ut på utvalgets hjemmeside. Rapporten er således offentlig tilgjengelig. Utvalget viser til rapporten for ytterligere detaljer om utvalgets kontrollarbeid og funn i 2019.

Fordelingsutvalgets sekretariat var medlem av en samarbeidsgruppe bestående av representanter fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken, Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet, Miljødirektoratet og Utdanningsdirektoratet, hvor hensikten var å utveksle informasjon om de frivillige organisasjonene som søkte og ble gitt tilskudd i de forskjellige tilskuddsordningene som disse direktoratene forvaltet. Gruppen ble startet opp i 2008, og målsetningen var å hindre at tilskudd ble gitt til useriøse aktører. Gruppens arbeid var således risikodempende tiltak i tilskuddsordningene. Det var også et møtested hvor det ble diskutert

forvaltningsmessige utfordringer ved tilskudd. Det ble utarbeidet jevnlig samlede strategier for kontroll av enkelte organisasjoner, og flere av medlemmene i gruppen deltok på stedlige kontroller sammen. I 2016, 2017, 2018 og 2019 ble det ikke gjennomført noen møter i gruppen, men Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vil invitere til et nytt møte i gruppen i 2020.

Utvidet kontroll

Fordelingsutvalget gjennomførte utvidede kontroller av organisasjonene De Frie Evangeliske Forsamlinger UNG og Humanistisk Ungdom.

Utvalget tar hvert år ut til kontroll en organisasjon som bruker elektronisk registrering av årsrapporter og medlemslister. I 2019 valgte utvalget ut De Frie Evangeliske Forsamlinger UNG. Humanistisk Ungdom ble kontrollert på grunn av funn i den ordinære kontrollen. Vi viser til kontrollrapporten for nærmere redegjørelse for hvilke funn som ble gjort.

4. Vurdering av måloppnåelse

Utvalget gjennomførte en undersøkelse blant tilskuddsmottakerne i 2013 som viste at tilskuddsordningen har god måloppnåelse av ordningens formål. Utvalget mente imidlertid at det var noe lav deltakelse i undersøkelsen, og at, det eventuelt bør gjennomføres en større effektevaluering av en ekstern aktør på et senere tidspunkt.

Utvalget skrev i årsrapporten for 2017 at vi ville forsøke å utvikle en metode for å måle mål- og resultatoppnåelse i ordningen i løpet av 2018. Dette arbeidet har blitt forsinket, men vil bli gjennomført i 2020.

Fra og med 2018 er Bufdir og Barne- og familiedepartementet i gang med å se på endringer i forskriften. Utvalget mener at det bør gjennomføres en ekstern evaluering av ordningen etter at de nye endringene har trådt i kraft og virket en stund, for eksempel tre år etter ikrafttredelsen.

5. Vurdering av tilskuddsordningene

I henhold til utvalgets instruks, punkt 2.7, kan utvalget gi uttrykk for sin vurdering av tilskuddsordningen. Utvalget vil innledningsvis vise til årsrapporten for 2018 og de tilbakemeldingene som ble gitt gjennom Rambølls utredning om sammenslåing eller samordning av Frifond organisasjon og den nasjonale grunnstøtten.

Fordelingsutvalget mener at forskriften på overordnet nivå bidrar til at et stort antall barne- og ungdomsorganisasjoner i Norge får et tilskudd som hjelper dem til å opprettholde mye og god aktivitet for barn og unge. Det at nesten 100 organisasjoner mottar tilskudd til nasjonalt arbeid hvert år, viser at ordningen gir et viktig bidrag til sivilsamfunnet. Organisasjonene er gode «skoler i demokrati», og bidrar samtidig til å gi barn og unge sosial kapital og etablerte nettverk som de nyter godt av senere i livet. Organisasjonene bidrar til at samfunnsdebatten holdes levende på saker som barn og unge er opptatt av. Det er også hvert år rundt 30 organisasjoner som gjennomfører internasjonalt arbeid og dermed gir barn og unge muligheten til å engasjere seg i internasjonale saker og bygge relasjoner over landegrensene.

Fordelingsutvalget er imidlertid opptatt av at forskriften ikke må føre til at organisasjonene blir for ensrettet. Mange av organisasjonene er avhengig av tilskudd de får fra staten hvert år, og tilpasser seg de ulike regelverkene for å få ut mest mulig penger til sin aktivitet. Krav til og premiering av spesielle former for oppbygging av vedtekter, struktur, lokallag og medlemskap kan derfor bidra til å minske

organisasjonsmangfoldet, slik at vi ender opp med mange organisasjoner som er veldig like i form og struktur.

Fordelingsutvalget vil oppfordre til at utvalget gis et videre mandat enn i dag til å følge opp at organisasjonene ikke skaper hindre for full deltakelse for sine medlemmer. Utvalget mener at når denne forskriften skal ivareta organisasjonshverdagen til barn og unge er det viktig at regelverket gir vide rammer for kontroll og sanksjonsmuligheter, slik at organisasjonene blir holdt til høy standard når det gjelder forskjellsbehandling og hindre for deltakelse på bakgrunn av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering. Fordi deltakerne er unge mennesker i en sårbar utviklingsfase, er det ekstra viktig at organisasjonene ivaretar dette hensynet i både vedtekter, andre styringsdokumenter og praksis.

6. Prinsippsaker

Ifølge utvalgets instruks skal Fordelingsutvalget gi en oversikt over prinsippsaker som er avklart med departementet.

NOU 1997:1 «Regelverk om tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner» og NOU 2006:13 "Fritid med mening" er de viktigste forarbeidene til regelverket, sammen med departementets høringsbrev og følgebrev til forskriftsendringer. I tillegg har BFD og Fordelingsutvalget truffet vedtak i en del enkeltsaker og generelle saker som har prinsipiell karakter.

Det ble i 2019 videresendt én klage til BFD.

6.1 Om eget styre for barne- og ungdomsarbeidet – brev fra departementet til Fordelingsutvalget i forbindelse med klagesak fra organisasjonen Mat og Adferd, datert 19. juni 2019

«Mat & atferd søkte 24. september 2018 om grunnstøtte til nasjonalt arbeid. Fordelingsutvalget avsto søknaden i sitt vedtak av 10. januar 2019. 30. januar 2019 klaget Mat & atferd. Fordelingsutvalget opprettholdt sitt vedtak og oversendte saken til departementet for behandling i sitt brev av 12. mars 2019.

Konklusjon

Departementet opphever Fordelingsutvalgets vedtak av 10. januar 2019. Saken sendes tilbake til Fordelingsutvalget for ny behandling. Klager, Mat & atferd, er orientert gjennom å motta dette brevet som kopimottaker.

Sakens bakgrunn

Fordelingsutvalget ga følgende begrunnelse for vedtaket av 26. april 2018:

"Søknaden om nasjonal grunnstøtte fra Mat & Atferd (tidligere Norsk Protein Intoleranse Forening (NIPF)) for tilskuddsåret 2019 avslås fordi organisasjonen ikke har et eget styre for barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonen eller egen årsmelding for barne- og ungdomsarbeidet, se forskriften § 13 første ledd bokstavene e) og j).

I tilskuddsbrevene for 2016, 2017 og 2018 satte utvalget krav om at organisasjonen innen grunnlagsåret 2017 må få på plass et eget styre for barne- og ungdomsarbeidet, samt at organisasjonen spesielt må omtale arbeidet rettet mot barn og unge i organisasjonens årsmelding, for å kunne anses som tilskuddsberettiget. I tilskuddsbrevet for 2018 skrev utvalget at 'Fordelingsutvalget vil bemerke at det er et krav om at organisasjoner som har mindre enn 50 % tellende medlemmer har et eget styre for barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonen. NPIF hadde ikke det i 2016, og Fordelingsutvalget setter

som krav for at NPIF skal få tilskudd i tilskuddsåret 2019 at organisasjonen hadde eget styre for barne- og ungdomsarbeidet i grunnlagsåret 2017.

Da det heller ikke i årsmeldingen for 2017 kommer frem at organisasjonen har fått på plass et styre for barne- og ungdomsarbeidet og organisasjonens arbeid rettet mot barn og unge ikke er omtalt spesielt, har organisasjonen ikke dokumentert at kravet i § 13 første ledd bokstavene e) og j) er oppfylt. Søknaden avslås."

Mat & atferd klaget på vedtaket med følgende begrunnelse:

"Mat & atferd, tidligere NPIF, er en forening der de fleste medlemmer er foreldre til barn og unge som fremdeles bor hjemme. Vår hovedoppgave er å veilede og informere om endring av kosthold for å dempe symptomer for matintoleranse. Symptomene er både fysiske og psykiske. Vårt arbeid er spesielt rettet mot barn og unge med store utfordringer, der foreldre er talspersoner for dem. Dette har medført at vi har slitt med å opprette et eget styre for dette, da vi først trodde at styret skulle bestå av medlemmer under 26 år, og de fleste av våre medlemmer under 26 år er ikke i stand til engasjere seg i denne type verv. Vi har tatt opp dette i flere anledninger i møte med Fordelingsutvalget og påpekt at dette er veldig rart for en forening der de aller fleste prosjekt er rettet mot barn og unge.

Vi ble informert om at utvalget/styret også kunne bestå av personer over 26 år og prøvde ennå en gang å få det til. Som det er beskrevet i årsmeldingen for 2017 så klarte vi ikke å få dette til innen 2017. Senere ble vi informert om at det kunne holde å ha en representant i sentralstyret som har barn og unge som sitt hovedområde, og det ble gjort i starten av 2018.

Parallelt med å få et eget utvalg for barn og unge har vi også oppfordret medlemmene våre til å melde inn sine hjemmeboende barn slik at antall tellende medlemmer økes. Dette har tatt tid og vi får nå flere og flere tellende medlemmer som oppfyller kravene for støtte.

Vi håper at klagen vil føre til at vi likevel får støtte fra Fordelingsutvalget."

Fordelingsutvalget har oversendt klagen til departementet med følgende begrunnelse:

"Fordelingsutvalget har vurdert klagen fra Mat & Atferd (tidligere Norsk Protein Intoleranse Forening (NIPF)). Utvalget kan ikke se at det fremkommer nye opplysninger som tilsier at vedtaket skal oppheves eller endres, jf. forvaltningsloven § 33. Vi opprettholder derfor vårt vedtak. Klagen avslås og oversendes til Barne- og likestillingsdepartementet for klagebehandling, se forvaltningsloven § 28.

Utvalget forholder seg til bestemmelsene som finnes i forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. I § 13 første ledd bokstav e) heter det at organisasjoner med mindre enn 50 % tellende medlemmer skal ha et eget styre for barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonen. Det settes ingen kriterier til hvem styret skal bestå av, knyttet til for eksempel antall eller alder, og utvalget gir heller ikke anledning til å dispensere fra dette kravet. Videre heter det i § 13 første ledd bokstav e) at organisasjoner med færre enn 50 % tellende medlemmer må ha egen årsmelding for barne- og ungdomsarbeidet i organisasjonen, alternativt omtale dette som en del av organisasjonens årsmelding.

I klagen beskriver Mat & Adferd at de har vært usikre på hvem styret for barn og unge skulle bestå av, og at dette har medført utfordringer med å få et slik styre på plass. Mat & Atferd har vært i kontakt med utvalgets sekretariat om dette flere ganger, og har blitt informert om de gjeldende bestemmelsene. Utvalget viser dessuten til tilskuddsbrevet for 2017, datert 18. april 2017. I brevet skriver utvalget at:

'(...) Det må også opprettes et eget styre for barn og unge. Dette styret trenger ikke å velges på landsmøtet, og må heller ikke bestå av barn og unge. Hensikten er at det skal være noen i organisasjonen som følger opp at det satses på og arbeides med og for barn og unge i organisasjonen.'

Selv om organisasjonen oppgir at de fikk dette på plass i starten av 2018, er dette etter fristen, som var innen grunnlagsåret 2017.

Utvalget anser at Mat & Atferd ikke har imøtegått vilkårene som har blitt satt i tilskuddsbrevene for 2016, 2017 og 2018, ved at de ikke har fått på plass et styre for barne- og ungdomsarbeidet, eller omtalt spesielt organisasjonens arbeid rettet mot barn og unge i årsmeldingen innen grunnlagsåret 2017. Organisasjonen tilfredsstiller dermed ikke kravene i forskriften § 13 første ledd bokstav e), og er således ikke tilskuddsberettiget for tilskuddsåret 2019."

Departementets vurdering

Rettslig grunnlag

Forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner av 29. november 2007 (heretter grunnstøtteforskriften) er bestemmende for tildelinger av nasjonal og internasjonal grunnstøtte.

For å motta etableringstilskudd må vilkårene i grunnstøtteforskriften være oppfylt. Kravene i § 13 bokstav g) til og med i) må være oppfylt i grunnlagsåret. De øvrige vilkårene må være oppfylt på søknadstidspunktet, blant annet bokstav e) og j). Bokstav e) stiller krav om "eget styre for barne- og ungdomsarbeidet. Dette gjelder ikke for organisasjoner der tellende medlemmer utgjør minst 50 % av det totale antallet medlemmer". Bokstav j) stiller krav om "eget budsjett, årsregnskap og årsmelding. Organisasjoner som beskrevet i punkt e) må ha årsmelding for barne- og ungdomsarbeidet"

Forvaltningens adgang til å stille vilkår følger enten av lov eller av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper. Fordelingsutvalget kan ikke sette betingelser ved begunstigende vedtak som søker uansett har krav på.

Vurdering

De omstridte vilkårene i bokstav e) og j) må være oppfylt på søknadstidspunktet.

Fordelingsutvalget har tatt inn følgende vilkår for tildelingen i 2018: "Fordelingsutvalget setter som krav for at NPIF skal få tilskudd i tilskuddsåret 2019 at organisasjonen hadde eget styre for barne- og ungdomsarbeidet i grunnlagsåret 2017". Fordelingsutvalget har her stilt et vilkår som innsnevrer den retten NPIF eller Mat & atferd har til å søke grunnstøtte i 2019. Etter forskriften § 13 andre ledd er det tilstrekkelig at søker oppfylder vilkåret om eget styre og egen årsmelding på søknadstidspunktet. En slik begrensning av Mat & atferds mulighet til å søke grunnstøtte gir ikke forskriften, og heller ikke den alminnelige forvaltningsrettslige vilkårslæren. Vilåret er dermed ikke lovlig, og faller bort.

Klager viser til at de i løpet av 2018 har fått på plass en representant i sentralstyret med barn og unge som sitt hovedområde, og at de er blitt informert om at det "kunne holde".

Fordelingsutvalgets avslag bygger på det ulovlige vilkåret, jf. deres begrunnelse for avslaget og i oversendelsen til departementet. Vedtaket bygger dermed på uriktig forståelse av forskriften. Vedtaket oppheves derfor, og sendes tilbake til Fordelingsutvalget for ny behandling.

Departementets vedtak er endelig, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.»

Vedlegg:

- 1) Rapport grunnstøtte til nasjonalt arbeid 2019
- 2) Rapport grunnstøtte til internasjonalt arbeid 2019
- 3) Nasjonal grunnstøtte fordelt pr organisasjon i hver gruppe 2019 – graf
- 4) Nasjonal grunnstøtte fordelt på hver gruppe 2019 – graf
- 5) Medlemsutvikling i alle organisasjonene – graf
- 6) Budsjett for 2020